

**UCHWAŁA NR LIV/388/2022
RADY MIEJSKIEJ W ŻYWCU**

z dnia 27 stycznia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Żywiec na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1372 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1249) Rada Miejska w Żywcu uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Żywiec na lata 2022-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żywca.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Żywcu

Jarosław Gowin

Program

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

w Gminie Żywiec

na lata 2022-2025

Żywiec 2022

Spis treści

I.	Podstawa prawna Programu	3
II.	Zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy.....	3
III.	Wprowadzenie.....	4
IV.	Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie - podstawy teoretyczne.....	5
V.	Cel główny i cele szczegółowe Programu.....	10
VI.	Działania Programu.....	10
VII.	Założenia Programu.....	11
VIII.	Realizatorzy Programu.....	11
IX.	Dostępne dane liczbowe na temat zjawiska przemocy w rodzinie.....	11
X.	Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.....	19
XI.	Harmonogram działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.....	24
XII.	Dane ilościowe dotyczące realizowanych zadań z obszaru szeroko rozumianej profilaktyki.....	26
XIII.	Finansowanie Programu.....	32
XIV.	Harmonogram działań Programu – główne zadania.....	32
XV.	Przewidywane efekty Programu.....	37
XVI.	Bibliografia.....	38

I. Podstawa prawna Programu

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1249).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)

II. Zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy

W oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz.1249) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

*„Nie zawsze będziemy mogli pomóc
ale starajmy się o jedno
nie pozostawiać ludzi w samotności
w ich nieszczęściu”
Józef Tischner*

III. Wprowadzenie

Rodzina to osoby, które się kocha, w rodzinie jest się u siebie, ona pomaga stawiać czoło przeciwnością w życiu, wspiera uczuciowo, psychicznie i materialnie (Francoise Cote – Jallade,1995). Struktura rodziny powinna zabezpieczać ich członkom potrzeby niezbędne do prawidłowego rozwoju: fizyczne, psychiczne, emocjonalne i duchowe. Za dysfunkcjonalność rodziny w głównej mierze odpowiadają rodzice, gdyż to oni budują jej strukturę i od nich zależy, jak będzie wyglądało życie i wychowanie w rodzinie. Funkcjonowanie rodziny jest związane z systemem wzajemnych relacji, w których istotną rolę odgrywa to, w jaki sposób członkowie rodziny traktują się wzajemnie. Rozwój i funkcjonowanie każdej rodziny od początku istnienia jest związana z pojawiającymi się w niej trudnościami czy kryzysami. Bywa tak, iż pomagają one w dojrzewaniu i umacnianiu więzi rodzinnych. Jednak zdarza się, że trudności te eskalują i dochodzi do przewagi sił jednego z członków rodziny wówczas rodzina wchodzi na drogę dysfunkcjonalności. Pojawia się przemoc, która w rodzinie zaburza funkcjonowanie systemu rodzinnego, narusza relacje rodzinne, podstawowe prawa ich członków, jak również niszczy poczucie godności i szacunku do drugiego człowieka. W obecnym czasie znaczna ilość trudności i kryzysów przybrała formę bardzo niebezpieczną, prowadząc do dysfunkcjonalności systemu rodzinnego; jedną z przyczyn tej dysfunkcjonalności mogą stanowić różne formy przemocy.

Problem przemocy w rodzinie prowadzi do poważnego naruszenia zasad współżycia rodzinnego, społecznego, norm moralnych i prawnych, w konsekwencji prowadzi do tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych urazów. W rodzinie po stosowaniu przemocy uszkodzone zostają sfery życia takie jak: poczucie własnej wartości, poczucie więzi czy regulacja emocjonalna. Przemoc odciska głębokie piętno na psychice osób jej doświadczających, niszcząc ich osobowość.

IV. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie - podstawy teoretyczne

Zjawisko przemocy domowej jest obecne we wszystkich społeczeństwach, bez względu na stopień ich rozwoju gospodarczego czy kulturalnego. Jest to problem społeczny, który dotyczy może ludzi bez względu na ich wiek, status społeczny i materialny, poziom wykształcenia, wykonywany zawód, itp. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem złożonym i wieloczynnikowym, jednym z elementów charakterystycznych jest to, że bywa ona ukrywana w czterech ścianach domu. Zdarza się, iż ludzie problem ten postrzegają jako wstydlivy i całkowicie prywatny. Osoby doświadczające przemocy ukrywają to, co dzieje się w ich domu, w myśl reguł dysfunkcjonalnego systemu rodzinnego: nie mów, nie czuj, nie ufaj, nie zmieniaj. W przeciągu ostatnich trzydziestu lat znacznie wzrosła społeczna świadomość związana z występowaniem

zjawiska przemocy. Trudno jest jednak ustalić dokładne rozmiary tego zjawiska, gdyż w dużej mierze ma ono charakter ukryty. Trudności związane z odpowiednim definiowaniem zjawiska przemocy rozwiązane zostały poprzez przyjętą przez Radę Europy w 1986 roku definicję określającą termin przemoc domowa. Oznacza on: (...) każde działanie jednego z członków rodziny lub zaniechanie, które zagrażają życiu, cielesnej i psychicznej integralności lub wolności innego członka rodziny bądź poważnie szkodzą rozwojowi jego (jej) osobowości (Browne, Herbert, 1999). Przemoc jest definiowana także, jako wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w osobistą wolność osoby lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej krzywdy osoby, wykraczające poza społeczne prawidła wzajemnej relacji (Pospiszyl, 1999). Stratton proponuje następujące określenie przemocy: przemoc zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba odnosi się do drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy (Kubacka-Jasiecka, 1997). To określenie przemocy, jako "niewłaściwego traktowania", gdyż termin "abuse" pierwotnie użyty przez Strattona ukazuje w jak wielu relacjach rodzinnych i poza rodzinnych istnieje problem przemocy. Definicja zawarta w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stanowi, że przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt.1 ustawy, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (Dz. U. z dnia 13.07. 2010 r. Nr 125 poz. 842). Według definicji zaproponowanej przez polskich specjalistów (Mellibruda, 2009), przemoc domowa to: działanie lub zaniechanie w ramach rodziny, dokonywane przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez uwarunkowania przewagi sił lub władzy, godzące w ich prawa albo dobra osobiste, a szczególnie w ich życie lub zdrowie (fizyczne czy psychiczne) oraz powodujące u nich szkody lub cierpienie. W przemocy domowej najbardziej znacząca jest demonstracja i wykorzystywanie siły lub władzy w sposób krzywdzący innych członków rodziny.

Przytoczone powyżej definicje dają obraz zjawiska przemocy w szerszej perspektywie, w literaturze psychologicznej i socjologicznej najczęściej używa się terminu przemoc w rodzinie. Jest to termin na tyle ogólny, że do szczegółowych działań pomocowych przydatne jest uwzględnienie wzajemnych relacji, stąd wyróżnić możemy przemoc rodzica wobec dziecka, wobec partnera, małżonka w związku, przemoc wobec osób starszych w rodzinie. Na określenie przemocy w związku partnerskim używa się terminu wzajemna przemoc w parze lub przemoc małżeńska (Badura-Madej, 2000). Analizując zjawisko przemocy domowej należy zwrócić uwagę na cztery charakterystyczne jej kryteria, którymi są:

- **intencjonalność** – osoby stosujące przemoc zwykle zachowują się wobec własnych ofiar w sposób nieprzypadkowy i zamierzony, ich zamiarem jest sprawowanie pełnej kontroli nad osobami w tym, nad tym co robią bliscy i wyznaczenie im granic, w jakich mogą oni funkcjonować w rodzinie i na zewnątrz poprzez określenie, co mogą robić, a czego im nie wolno,
- **asymetria sił** - oznacza sytuację, w której jedna z osób jest silniejsza, a druga słabsza. Dysproporcja sił wiąże się z przewagą jednej ze stron, może ona dotyczyć sfery emocjonalnej, intelektualnej, ekonomicznej lub

- społecznej, które nie mają bezpośredniego związku z płcią. Im dłużej trwa przemoc w danej rodzinie, tym bardziej powiększa się nierównowaga pomiędzy osobą sprawującą przemoc a doświadczającą przemocy,
- **naruszenie praw i dóbr osobistych** – osoba stosująca przemoc odbiera lub ogranicza osobom doświadczającym przemocy przysługujące im prawa i dobra. Zabrania kontaktów z rodziną i przyjaciółmi lub je ogranicza, wpływa na podejmowanie lub wykonywanie pracy zawodowej, narusza tajemnicę korespondencji, zabrania posiadania pamiątek rodzinnych, utrudnia życie codzienne,
 - **szkody i cierpienie ofiar** – zachowanie osoby stosującej przemoc wywołuje u osób jej doświadczających szkody fizyczne (w wyniku napaści fizycznej, pobicia) i psychiczne, które mogą być konsekwencją przemocy emocjonalnej, w formie deprecjonowania, poniżania, załamania wiary w sens życia. Szkody mogą mieć również wymiar materialny i wiązać się np. z niszczeniem ważnych dla tych osób rzeczy: dokumentów, listów, przedmiotów i pamiątek.

Dla lepszego zrozumienia zjawiska przemocy domowej oraz trudności wynikających z podjęciem decyzji przez osoby doświadczające przemocy działań mających zatrzymać przemoc w ich rodzinie, jest poznanie cyklu przemocy. Proces, w którym występują trzy niezależne fazy, zmienne pod względem swej intensywności i czasu trwania oraz repertuaru zachowań, tworzą cykl przemocy.

I - Faza tworzenia i budowania napięcia, pojawiają się w tym czasie doraźne i mało dotkliwe zdarzenia mające tło zachowań przemocowych. Osoby doświadczające takich sytuacji radzą sobie z nimi, np. poprzez troszczenie się o przyjemności partnera a także usprawiedliwianie i minimalizowanie zachowania drugiej osoby, stosującej zachowania przemocowe. Akty przemocy narastają, osoby doświadczające jej są coraz bardziej utrudzone. Ta faza może trwać od kilku tygodni do kilku lat.

II - Faza eksplozji i ostrych incydentów bicia i przemocy. W tej fazie dochodzi do coraz częstszych i "mocniejszych" zachowań przemocowych, napastliwość wymyka się spod kontroli obu stron. Zachowania przemocowe w tej fazie mogą być zagrażające dla zdrowia i życia osoby doświadczającej ich. Może dojść u niej do dysocjacji, co ułatwia przetrwanie bólu i grozy. U osoby stosującej zachowania przemocowe może dojść do częściowej niepamięci zdarzeń. Bezpośrednim następstwem zakończenia przemocy jest przeżywanie szoku i niemożność uwierzenia w prawdziwość tego, co się stało.

III - W trzeciej fazie pojawia się wzmożona uprzejmość i skrucha, etap ten nazwany jest „miodowym miesiącem”. Dominuje poczucie winy i żalu. Osoba stosująca przemoc obiecuje "nigdy więcej", następuje u niej zmiana w działaniu, chwilowa poprawa daje nadzieję na możliwość trwałej zmiany. Jednak zazwyczaj jest to złudne i zachowania przemocowe wracają. Po tym okresie następuje najczęściej faza II i cały cykl powtarza się. Znajomość ich przebiegu jest niezwykle ważna dla tych, którzy pomagają osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Osoby krzywdzone najczęściej poszukują pomocy, kiedy wystąpi ostra przemoc (wtedy najczęściej uciekają, wzywają policję, szukają ratunku) lub tuż po akcie przemocy (zgłaszają się do placówek pomocowych, dzwonią do telefonów zaufania, przychodzą do lekarza, skarżą się sąsiadom itp.). Czasem poszukują pomocy w fazie narastania napięcia, gdy zaczynają się bać i czują, że wydarzy się coś strasznego. Natomiast najczęściej wycofują się z kontaktu z osobami pomagającymi,

zmieniają zeznania, bronią i usprawiedliwiają zachowania swoich oprawców w fazie miodowego miesiąca. Ta faza, to także czas pozornego odzyskiwania przez osoby doświadczające przemocy kontroli i mocy. Nie trwa to jednak zbyt długo i cykl się powtarza. Osoby doświadczające przemocy, w wyniku wieloletniego doświadczenia, zwykle wyczuwają zbliżające się zagrożenie, zdarza się, że w końcu wywołują awanturę, żeby „mieć to już za sobą”. To bardzo mylące zjawisko dla osób pomagających, bo łatwo wtedy powiedzieć, że sama osoba prowokuje zachowania przemocowe. Przemoc wraz z upływem czasu zmienia swoją siłę, za każdym razem jest coraz mocniejsza. Fazy narastania napięcia są coraz częstsze, fazy ostrej przemocy coraz groźniejsze i dłuższe, a fazy „miodowego miesiąca” coraz krótsze i mniej intensywne. Osoba stosująca zachowania przemocowe zwykle zaczyna od uszczypliwej uwagi, lekkiego popchnięcia, przekleństwa, aby po pewnym czasie doprowadzić do ciężkiego uszkodzenia ciała, wymyślnych psychicznych torturach, trwałym okaleczeniu czy zabójstwie. Bardzo ważnym zjawiskiem jest to, że przemoc w rodzinie rozgrywa się w mieszkaniu, często nie ma świadków. Osoba stosująca zachowania przemocowe skutecznie potrafi odizolować osobę doświadczającą przemocy od źródeł pomocy, nakłonić ją do milczenia, a jeśli ktoś się dowie lub też domyśla się czegoś i zechce interweniować, może w takiej sytuacji zostać skutecznie zastraszonej (Mellibruda, 2009).

Wyróżnić możemy następujące formy przemocy:

- przemoc fizyczna - może występować w postaci czynnej (np. klapsy, policzkowanie, bicie, kopanie, szarpanie, katowanie z użyciem wymyślnych narzędzi czy sposobów zadawania ran, usiłowanie lub dokonanie zabójstwa) lub w postaci biernej (zakazy np. mówienia, chodzenia, załatwiania potrzeb fizjologicznych, areszt domowy i inne)
- znęcanie psychiczne (emocjonalne) - prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, poprzez np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie, zmuszanie do przyglądania się szokującym scenom, brutalne niszczenie elementarnego poczucia bezpieczeństwa.
- wykorzystywanie seksualne - w tym :
 - akty pozbawione fizycznego kontaktu (np. ekshibicjonizm, podglądactwo, fetyszyzm, prezentowanie dziecku zdjęć pornograficznych itp.).
 - akty związane z fizycznym kontaktem z dzieckiem,
 - akty fizyczne o znamionach gwałtu (Browne, 1999).
- przemoc ekonomiczna - prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy, np. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka.
- zaniedbywanie - nie zapewnienie lub uniemożliwienie zaspokojenia potrzeb osobie zależnej. Może dotyczyć działań nieświadomych, jak i świadomych. Wyróżnia się zaniedbanie fizyczne oraz emocjonalne, a także ze

względem na formy aktywności krzywdziciela: zaniedbanie pasywne (zaniechanie działania) i zaniedbanie aktywne (obejmuje szkodliwe formy działania).

Każdy rodzaj przemocy może przybrać formę "aktywną" lub "pasywną". Aktywna przemoc obejmuje akty nadużyć (abuse) fizycznych, psychologicznych lub seksualnych, w których złość jest bezpośrednio kierowana na ofiarę. Pasywna przemoc wyraża się zaniedbaniem. W tym przypadku złość okazywana jest poprzez brak zainteresowania osobą doświadczającą przemocy i unikanie wszelkich interakcji, które mogłyby doprowadzić do ujawnienia negatywnych uczuć. Pasywną przemoc także można rozpatrywać w aspekcie fizycznym, psychologicznym lub seksualnym. Zaniedbanie jest przemocą wyłącznie w sensie metaforycznym, nie angażuje siły fizycznej - mimo to może powodować obrażenia fizyczne i psychiczne (Herman, 2000).

Profesjonaliści zajmujący się pomaganiem osobom doświadczającym przemocy, stosującym przemoc, a także świadkom powinni pamiętać o relacjach w pomaganiu, w tym zachowaniu jasnych granic. W kontakcie z osobami doświadczającymi przemocy jedną z cech charakteryzujących te osoby jest ambiwalencja. Działania podejmowane przez te osoby, ich zachowanie, jak i sposób funkcjonowania w społeczności, bywa często niezrozumiałe, irytujące i może powodować zniechęcenie do kontaktu, jak i niesienia pomocy. Cierpią one bardzo często na różnego rodzaju zaburzenia emocjonalne. Charakteryzują je częste niezrozumiałe i mocno kontrowersyjne zmiany decyzji, niepewność, nieadekwatne reakcje emocjonalne, ciągłe poczucie zagrożenia. Trudno od nich oczekiwać racjonalnych zachowań i konsekwencji, ponieważ cały czas żyją w strachu. Ambiwalencja towarzyszy im we wszystkich sferach działania, procesach poznawczych, emocjonalnych, a także w zachowaniu. Osoby doświadczające przemocy często wycofują swoje zeznania, nie chcą ukarać sprawcy, sprawiają wrażenie, że same nie wiedzą, na czym im zależy. Zmieniają zeznania, zaczynają ochraniać swego krzywdziciela, a czasem wspólnie z nim oskarżają osoby pomagające o przekroczenie uprawnień (Sasal, 2005).

Do przemocy domowej dojść może w każdej rodzinie, występuje ona we wszystkich grupach społecznych, bardzo rzadko to jednorazowy incydent. Jest często początkiem całego ciągu aktów przemocy. Dodatkowo obowiązujące mity i stereotypy na temat małżeństwa, roli kobiety, żony, dzieci, utrudniają niesienie pomocy tak osobom doświadczającym przemocy, jak i stosującym zachowania przemocowe.

V. Cel główny i cele szczegółowe Programu

Cel główny: Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Miasta Żywca.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Zmniejszenie rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie poprzez:

- diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Żywca,
- integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- działania mające na celu pogłębianie wiedzy i umiejętności na temat konstruktywnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz zjawiska przemocy domowej wśród mieszkańców Miasta,
- zwiększenie skuteczności ochrony i pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz

dostępności do wybranych form pomocy,

- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- podnoszenie i rozwój kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie.

VI. Działania Programu

Cele będą realizowane poprzez następujące działania:

- diagnostyczne - diagnoza i monitorowanie zjawiska przemocy,
- informacyjno-edukacyjne - promocja wartości rodziny, metod wychowawczych bez stosowania przemocy, edukację kierowaną do ogółu mieszkańców Miasta, w tym także do osób zajmujących się zawodowo pomaganiem osobom potrzebującym,
- interwencyjne - kierowane do osób doznających przemocy, stosujących przemoc w rodzinie i otoczenie tych osób,
- wspierające - dla osób uwikłanych w przemoc domową (osoba doświadczająca przemocy, świadek zachowań przemocowych),
- terapeutyczne - dla osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc.

VII. Założenia Programu

- zmiana postaw, przekonań i zachowań wobec zjawiska przemocy mieszkańców Miasta,
- pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- promowanie wartości rodziny i wychowania bez stosowania przemocy,
- zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy poprzez budowanie systemu wsparcia dla osób zagrożonych lub dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie profilaktyki radzenia sobie w sytuacjach stresowych, trudnych, kryzysowych, konfliktowych bez użycia przemocy.

VIII. Realizatorzy Programu

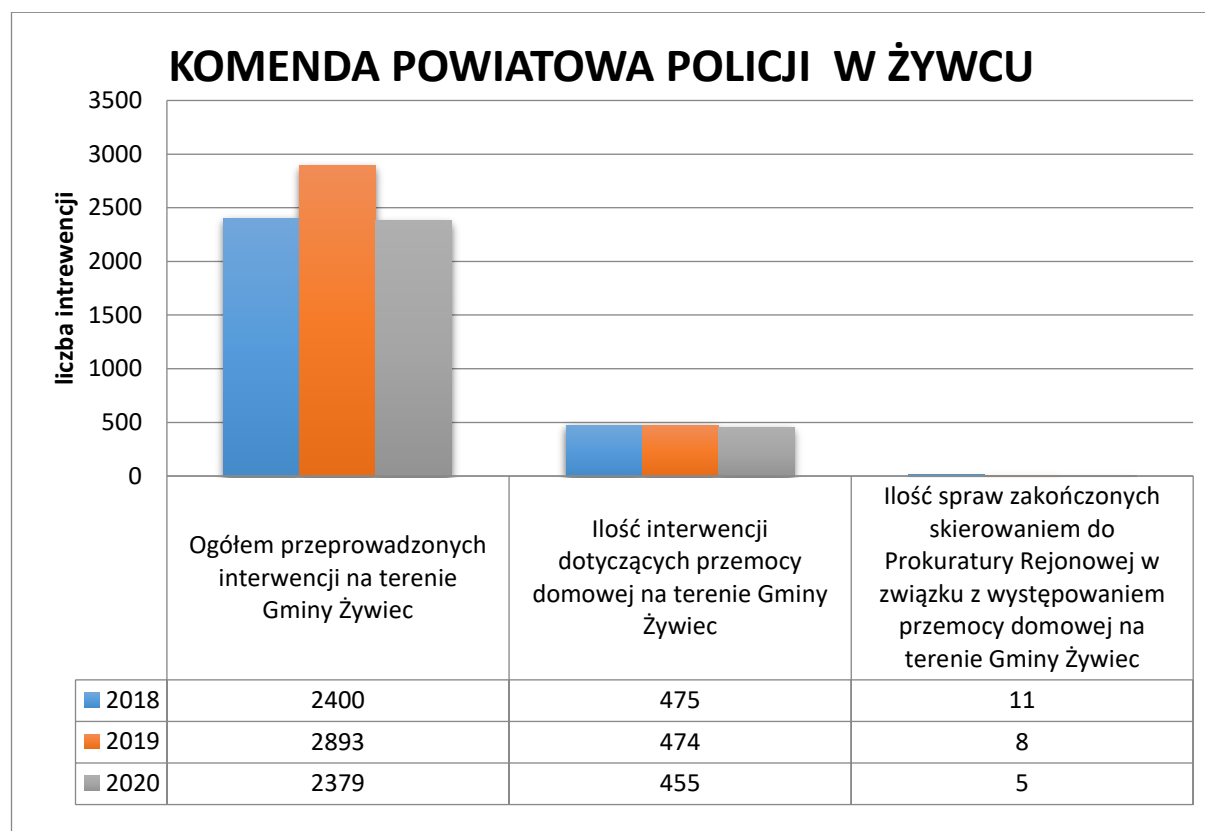
Głównymi realizatorami Programu są Urząd Miejski w Żywcu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy w Żywcu, Prokuratura Rejonowa w Żywcu, Komenda Powiatowa Policji w Żywcu, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, ośrodki leczenia odwykowego, placówki poradnictwa specjalistycznego, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe, media.

IX. Dostępne dane liczbowe na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Określenie terminu zjawiska przemocy w rodzinie jest kwestią niezwykle trudną. Problem przemocy w rodzinie w dalszym ciągu niejednokrotnie pozostaje nieujawniony i znany tylko osobom, które przeżywają go w samotności, doświadczając coraz poważniejszych konsekwencji. Osobom doznającym przemocy w rodzinie towarzyszy poczucie wstydu, często ogromne poczucie winy i bezradności, wszystko to i wiele

innych czynników powoduje, iż przyznanie się osoby do faktu doznawania przemocy w rodzinie pozostaje ponad jej siły. Taka sytuacja powoduje, że zapobieganie temu negatywnemu zjawisku jest w wielu przypadkach niezwykle trudne.

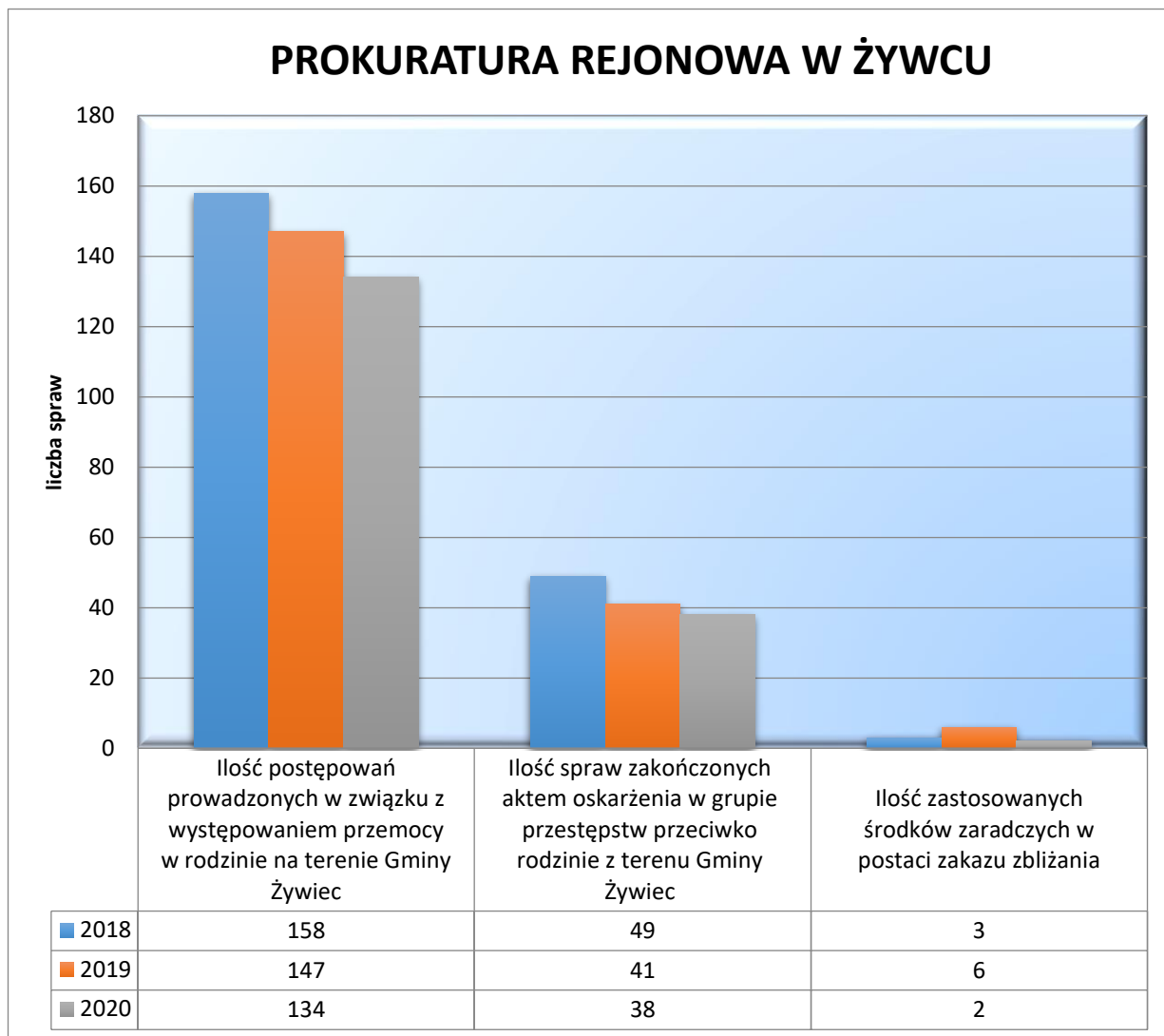
Niniejsza część Programu została opracowana na podstawie analizy danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny oraz w oparciu o dane z instytucji: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu, Sąd Rejonowy w Żywcu, Prokuratura Rejonowa w Żywcu, Komenda Powiatowa Policji w Żywcu, placówki oświatowe działające na terenie Miasta Żywca.

Wykres 1 (Źródło) Dane statystyczne z Komendy Powiatowej Policji w Żywcu.

Jak wynika z danych liczbowych Komendy Powiatowej Policji w Żywcu, w 2018 roku na terenie Miasta Żywca przeprowadzono ogółem 2400 interwencji, w tym dotyczących przemocy domowej 475. W 2019 roku ilość interwencji ogółem wzrosła o 493 i wyniosła 2893, w tym 474 interwencje związane z przemocą domową. W 2020 roku ogółem interwencji było 2379, w tym interwencji dotyczących przemocy 455. W stosunku do 2019 roku ilość interwencji ogólnych zmniejszyła się o 514, natomiast ilość interwencji dotyczących przemocy domowej zmniejszyła się o 19. Analizując powyższe dane, zauważa się tendencję malejącą w stosunku do roku 2019 liczby interwencji ogólnych oraz interwencji w obszarze przeciwdziałania przemocy. Badania ilościowe dotyczące ilość spraw zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia w związku z występowaniem przemocy domowej wskazują na następujące liczby: w roku 2018 było 11 spraw, w roku 2019 było 8 spraw, a w roku 2020 zanotowano tendencję spadkową i było tylko 5 spraw. Powyższe dane w obszarze przemocy mogą świadczyć o wzroście skuteczności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy.

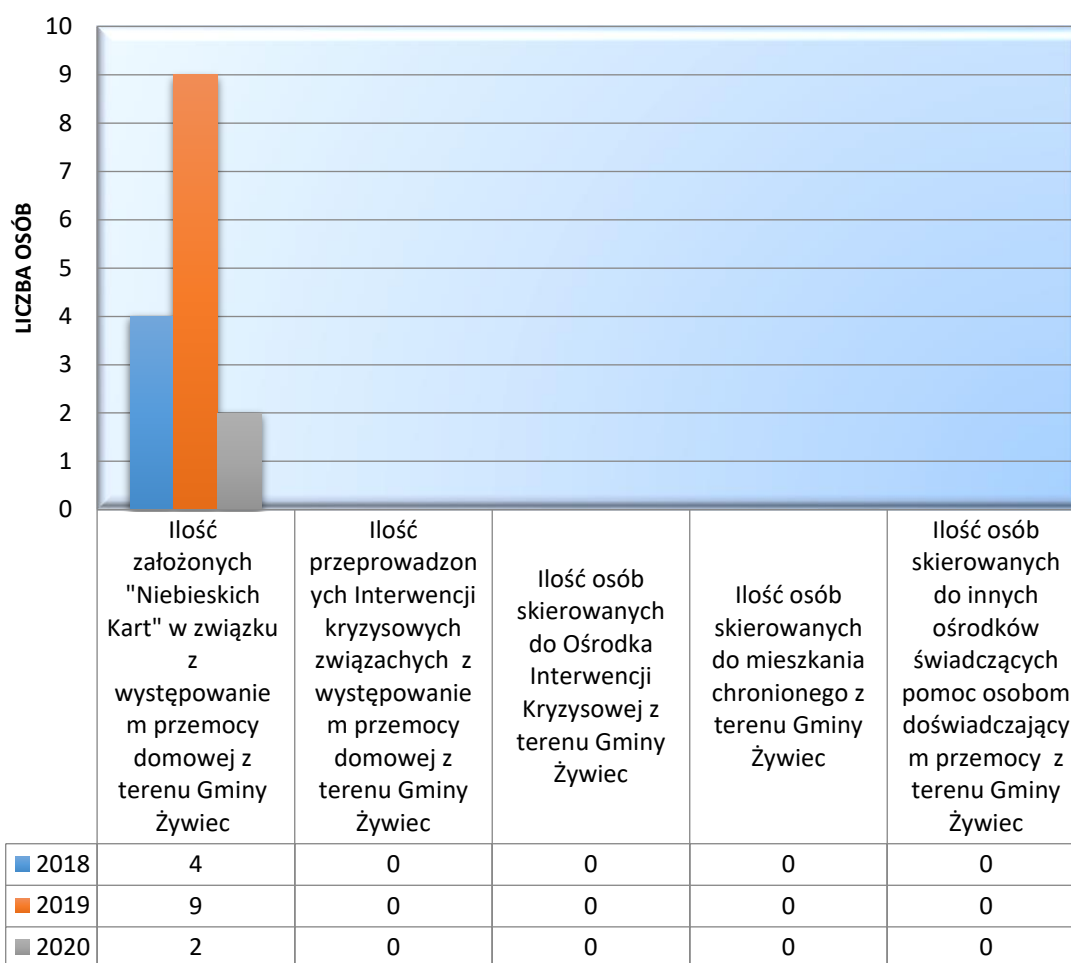
PROKURATURA REJONOWA W ŻYWCU

Wykres 2 (Źródło) Dane statystyczne z Prokuratury Rejonowej w Żywcu.

Analizując wyniki danych liczbowych z Prokuratury Rejonowej w Żywcu, w obszarze ilości postępowań prowadzonych w związku z występowaniem przemocy w rodzinie na terenie Miasta Żywca, w 2018 roku było 158 spraw, w tym spraw zakończonych aktem oskarżenia w grupie przestępstw przeciwko rodzinie było 49. Jednocześnie w analizowanym roku trzy razy został zastosowany środek zaradczy w postaci zakazu zbliżania. W 2019 roku było 147 spraw w obszarze postępowań prowadzonych w związku z występowaniem przemocy w rodzinie na terenie Miasta Żywca, w tym spraw zakończonych aktem oskarżenia w grupie przestępstw przeciwko rodzinie było 41, w 6 przypadkach został zastosowany środek zaradczy. Poddając analizie 2020 rok, ilość postępowań prowadzonych w związku z występowaniem przemocy w rodzinie na terenie Miasta Żywca zmniejszyła się, w porównaniu do roku 2019 o 13 spraw i wyniosła 134 sprawy. W obszarze spraw zakończonych aktem oskarżenia w grupie przestępstw przeciwko rodzinie, również można zauważyć zmniejszenie ilości spraw w 2020 roku w porównaniu do roku 2019 o 3 sprawy. Dwukrotnie w 2020 roku został zastosowany środek zaradczy w postaci zakazu zbliżania do osoby doświadczającej przemocy.

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻYWCU

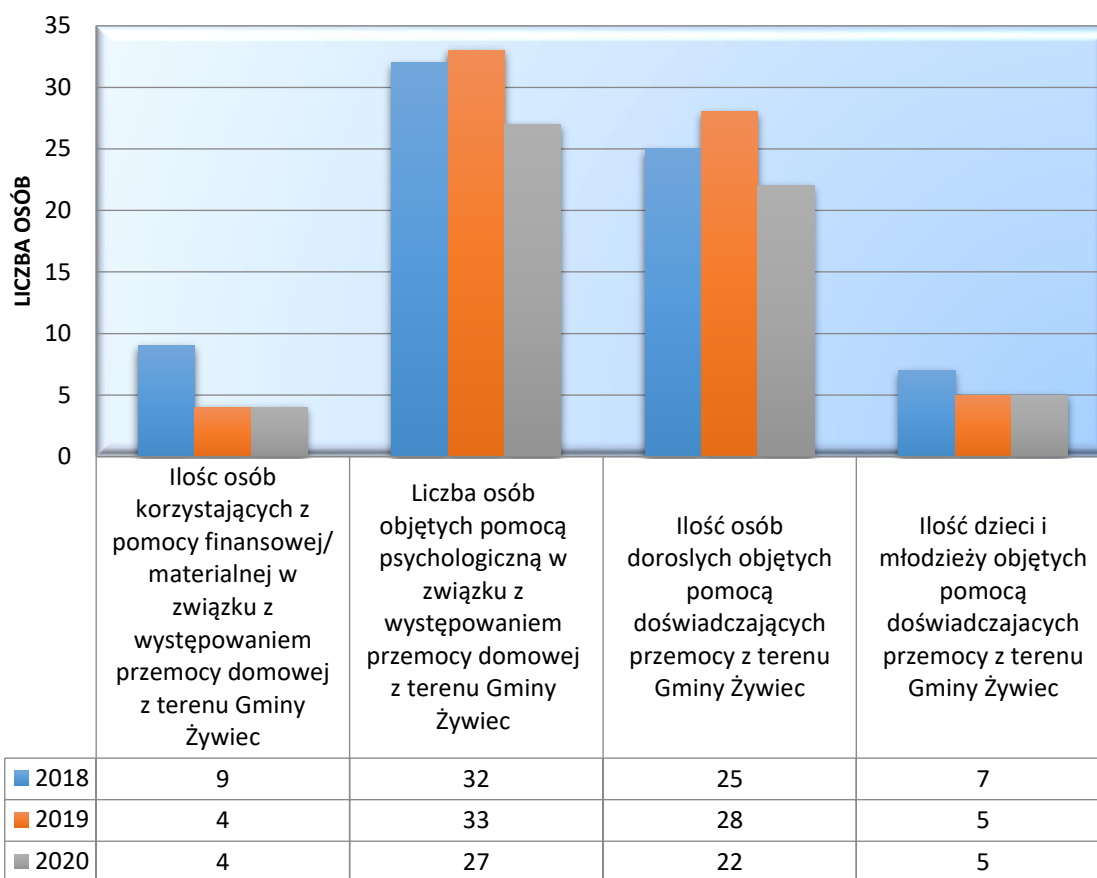

Wykres 3 (Źródło) Dane statystyczne z MOPS w Żywcu.

Analizując dane ilościowe związane z istnieniem podejrzenia występowania przemocy w rodzinie, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żywcu założyli w 2018 roku 4 Niebieskie Karty, w 2019 roku ilość założonych Niebieskich Kart wzrosła do 9, a w 2020 roku założono 2 Niebieskie Karty.

Jednym z obszarów udzielanej pomocy dla osób uwikłanych w przemoc domową jest interwencja kryzysowa. Rozpatrując dane z MOPS w Żywcu dotyczące przeprowadzonych interwencji kryzysowych związanych z występowaniem przemocy domowej z terenu gminy Żywiec w latach 2018-2020 zauważa się, że nie były podejmowane takie interwencje, nie wystąpiły również przypadki skierowań do Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz umieszczenia w mieszkaniu chronionym. W badanym okresie nie kierowano również osób do innych ośrodków świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy.

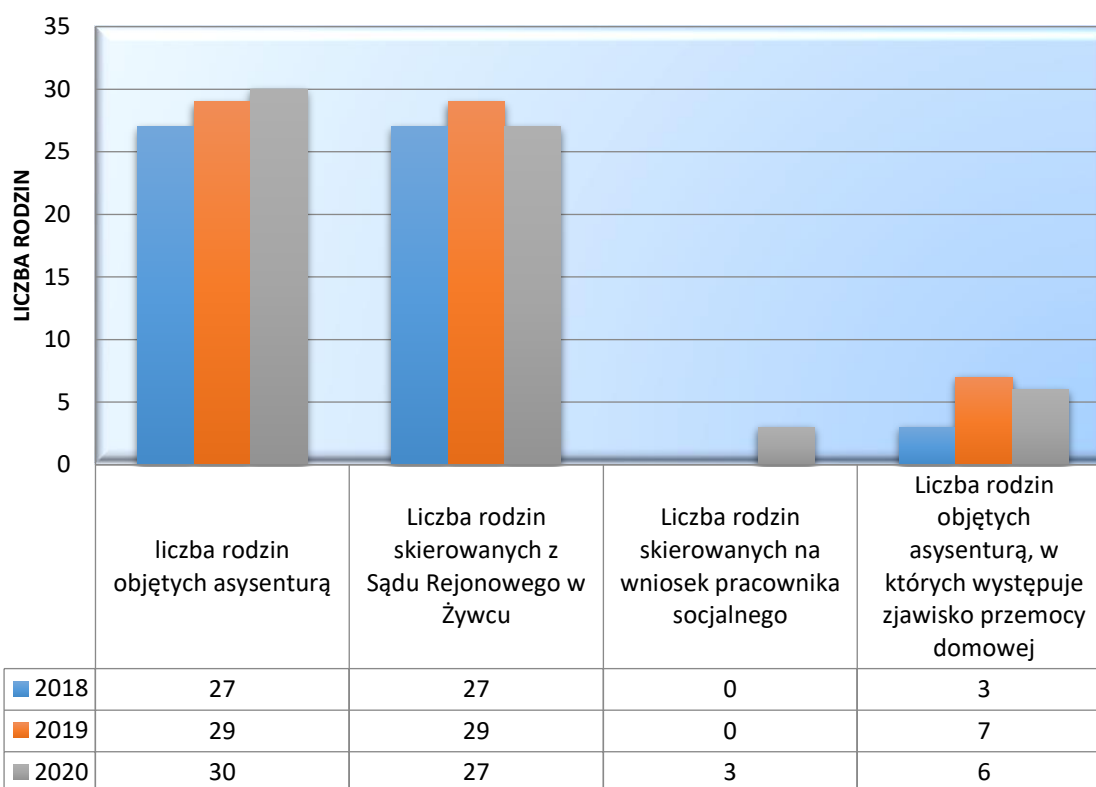
MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻYWCU

Wykres 4 (Źródło) Dane statystyczne z MOPS w Żywcu.

Dane ilościowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żywcu obrazują zjawisko przemocy domowej z perspektywy działań pomocowych. Pierwszy obszar dotyczy ilości osób korzystających z pomocy finansowej / materialnej w związku z występowaniem przemocy domowej. W 2018 roku 9 osób korzystało z w/w pomocy, w 2019 roku tylko 4 osoby, a w 2020 roku liczba osób utrzymywała się na poziomie danych z 2019 roku. Dane dotyczące ilości osób korzystających z pomocy psychologicznej świadczonej w Dziale Profilaktyki i Opieki nad Rodziną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żywcu w związku z występowaniem przemocy domowej wynosiły w 2018 roku 32 osoby, w 2019 roku 33 osoby, a w 2020 roku 27 osób. Obszar pomocy psychologicznej został przeanalizowany ze względu na wiek osób korzystających z pomocy; i tak w 2018 roku z 32 osób, które korzystały z pomocy psychologicznej, 25 stanowiły osoby dorosłe, a 7 osób to dzieci i młodzież. W 2019 roku z ogólnej ilości 33 osób, 28 stanowili dorośli, a 5 osób to dzieci i młodzież. W 2020 roku na 27 osób korzystających z pomocy, 22 to osoby dorosłe, a 5 to dzieci i młodzież. Pomoc psychologiczna to ważny element wsparcia osób doświadczających przemocy. Z przedstawionych powyżej danych wynika, iż występuje potrzeba podejmowania działań o charakterze pomocowym w formie wsparcia psychologicznego, gdyż osoby korzystają z niej, co ukazują powyższe dane.

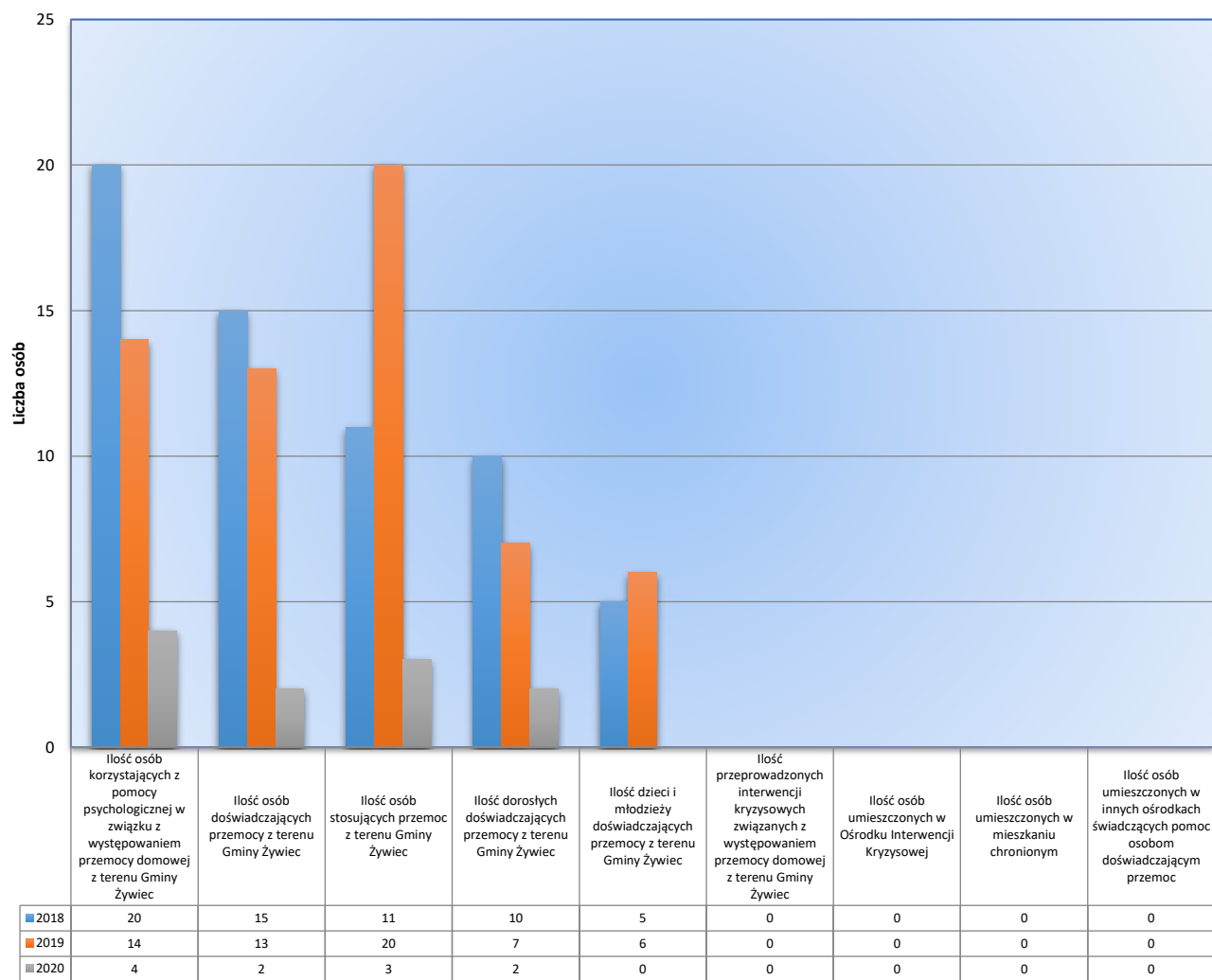
MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻYWCU

Wykres 5 (Źródło) Dane statystyczne z MOPS w Żywcu.

Jak wynika z danych MOPS w Żywcu na przełomie lat 2018 – 2020 zatrudnionych jest 3 asystentów rodziny realizujących zadania wynikające z ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W oparciu o przedstawione powyżej dane stwierdza się, że w latach 2018-2020 w rodzinach objętych asystraturą występował również problem przemocy, z tendencją do wzrostu w roku 2019 oraz w roku 2020.

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
W ŻYWCU**

Wykres 6 (Źródło) Dane statystyczne z PCPR w Żywcu.

Dane uzyskane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu wskazują, iż ilość osób korzystających z pomocy psychologicznej w związku z występowaniem przemocy domowej wynosiła w 2018 roku 20 osób, w tym 15 osób doświadczających przemocy domowej i 11 osób stosujących zachowania przemocowe. Analizując dane za 2019 i 2020 rok można dostrzec, iż zmniejszyła się ilość osób korzystających z pomocy psychologicznej do 14 osób w 2019 roku, a w 2020 roku były to 4 osoby. W 2018 na 20 osób korzystających z pomocy psychologicznej 15 osób doświadczyło przemocy. W 2019 roku z 14 osób, które otrzymały wsparcie psychologiczne, 13 osób to osoby doświadczające przemocy. W 2020 roku 4 osoby korzystały ze wsparcia psychologicznego. Na podstawie powyższych danych z PCPR w Żywcu wynika, że w latach 2018-2020 nie były prowadzone interwencje kryzysowe.

X. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych

Ustawą z dnia 10 czerwca 2010 roku (Dz. U. Nr 125 poz. 842) o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadzony został obowiązek tworzenia w każdej gminie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jest to zadanie własne gminy, stanowiące część systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

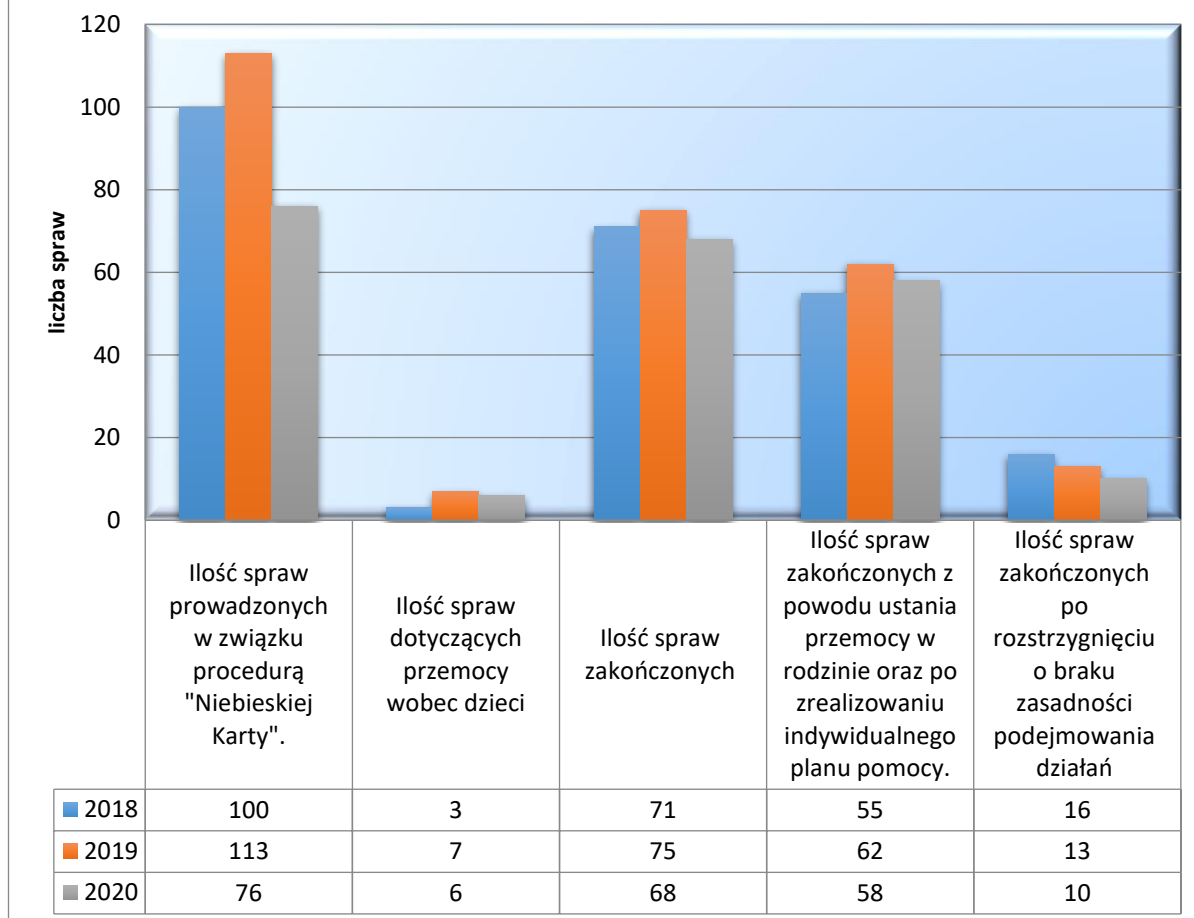
Tryb powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania określiła Rada Miejska w Żywcu uchwałą Nr LXIV/572/2010 z dnia 28 października 2010 roku. Koniecznym do funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego było zawarcie porozumień pomiędzy Burmistrzem Miasta Żywca, a podmiotami wchodzącymi w skład Zespołu. Porozumienia te stanowią formę zapewnienia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach Zespołu Interdyscyplinarnego wytypowanym przedstawicielom, w ramach wykonywania swoich obowiązków służbowych.

Obecnie Zespół Interdyscyplinarny w Żywcu składa się z 20 osób reprezentujących takie placówki jak:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu,
- Sąd Rejonowy w Żywcu,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żywcu,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Żywcu,
- Miejski Zarząd Szkół i Przedszkoli w Żywcu,
- Komenda Powiatowa Policji w Żywcu,
- ICZ Healthacare sp. z.o.o. w Żywcu,
- Żywiecka Fundacja Rozwoju w Żywcu,
- Ośrodek Leczenia Uzależnień w Żywcu.

Na pierwszym posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego w dn. 30.05.2011 r., w wyniku głosowania, został wybrany przewodniczący Zespołu. Został stworzony regulamin funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i ustalono jego lokalizację przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Żywcu, obecnie ul. Zamkowa 10 w Żywcu.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY W ŻYWCU

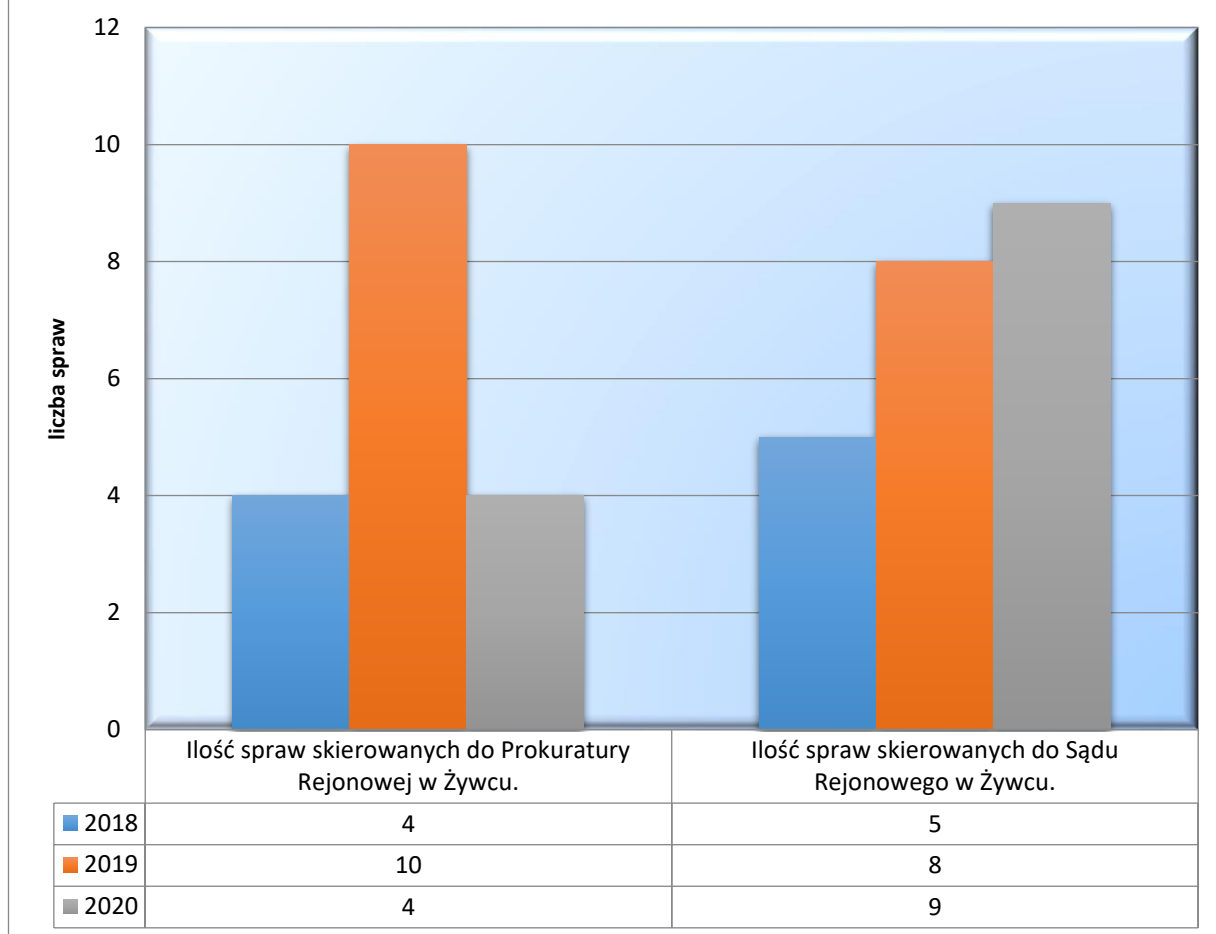
Wykres 7 (Źródło) Dane statystyczne z Zespołu Interdyscyplinarnego w Żywcu.

Z danych liczbowych podanych przez Zespół Interdyscyplinarny wynika, że ilość spraw prowadzonych w związku z procedurą Niebieskiej Karty wynosiła w 2018 roku 100 spraw, w 2019 roku 113 spraw, w 2020 roku 76 spraw. Ilość spraw dotyczących przemocy wobec dzieci wynosiła w 2018 roku 3 sprawy, w 2019 roku 7 spraw, w 2020 roku 6 spraw.

W oparciu o powyższe dane obserwuje się tendencję malejącą zjawiska przemocy w rodzinie. Fakt ten jest widoczny zwłaszcza w odniesieniu do roku 2020, w którym zmniejszyła się w stosunku do 2019 roku liczba spraw prowadzonych w ramach procedury Niebieskiej Karty o 37 spraw. Natomiast ilość spraw dotyczących wystąpienia przemocy wobec dzieci w 2018 roku była niewielka - 3 sprawy, w 2019 roku dotyczyła 7 spraw, a 2020 roku dotyczyła 6 spraw.

Ilość spraw zakończonych wynosiła w 2018 roku 71 spraw, w 2019 roku 75 spraw, w 2020 roku 68 spraw, w tym spraw zakończonych z powodu ustania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy i wynosiła w 2018 roku 55 spraw, w 2019 roku 62 sprawy, a w 2020 roku 58 spraw. Ilość spraw zakończonych po rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań wynosiła w 2018 roku 16 spraw, w 2019 roku 13 spraw, w 2020 roku 10 spraw.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY W ŻYWCU

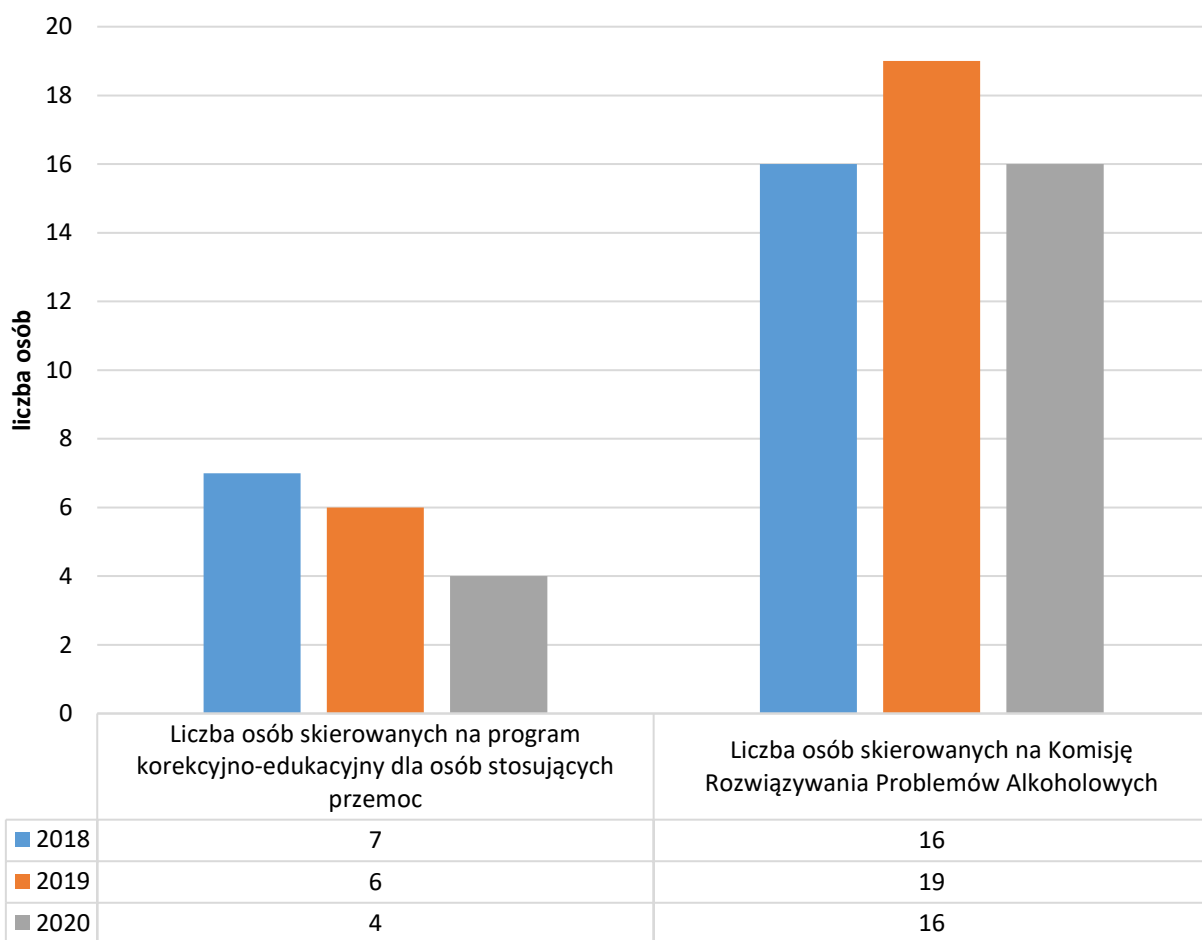

Wykres 8 (Źródło) Dane statystyczne z Zespołu Interdyscyplinarnego w Żywcu.

Ilość spraw skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny do Prokuratury Rejonowej w Żywcu w 2018 roku wynosiła 4 sprawy, w 2019 roku 10 spraw, w 2020 roku 4 sprawy.

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że w 2019 roku wystąpiła największa liczba spraw skierowanych do Prokuratury Rejonowej w Żywcu o złożeniu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 KK, w 2018 roku były to 4 wnioski, a w 2020 r. również 4 wnioski. W badanym okresie nieznacznie wzrosła ilość spraw zawierających wnioski o wgląd w sytuację rodzinną i rozpoznanie sytuacji opiekuńczo-wychowawczej małoletnich dzieci kierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny do Sądu Rejonowego w Żywcu Wydział III Rodzinny i Nieletnich. Wynosiła ona: w 2018 roku 5 spraw, w 2019 roku 8 spraw, w 2020 roku 9 spraw.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY W ŻYWCU

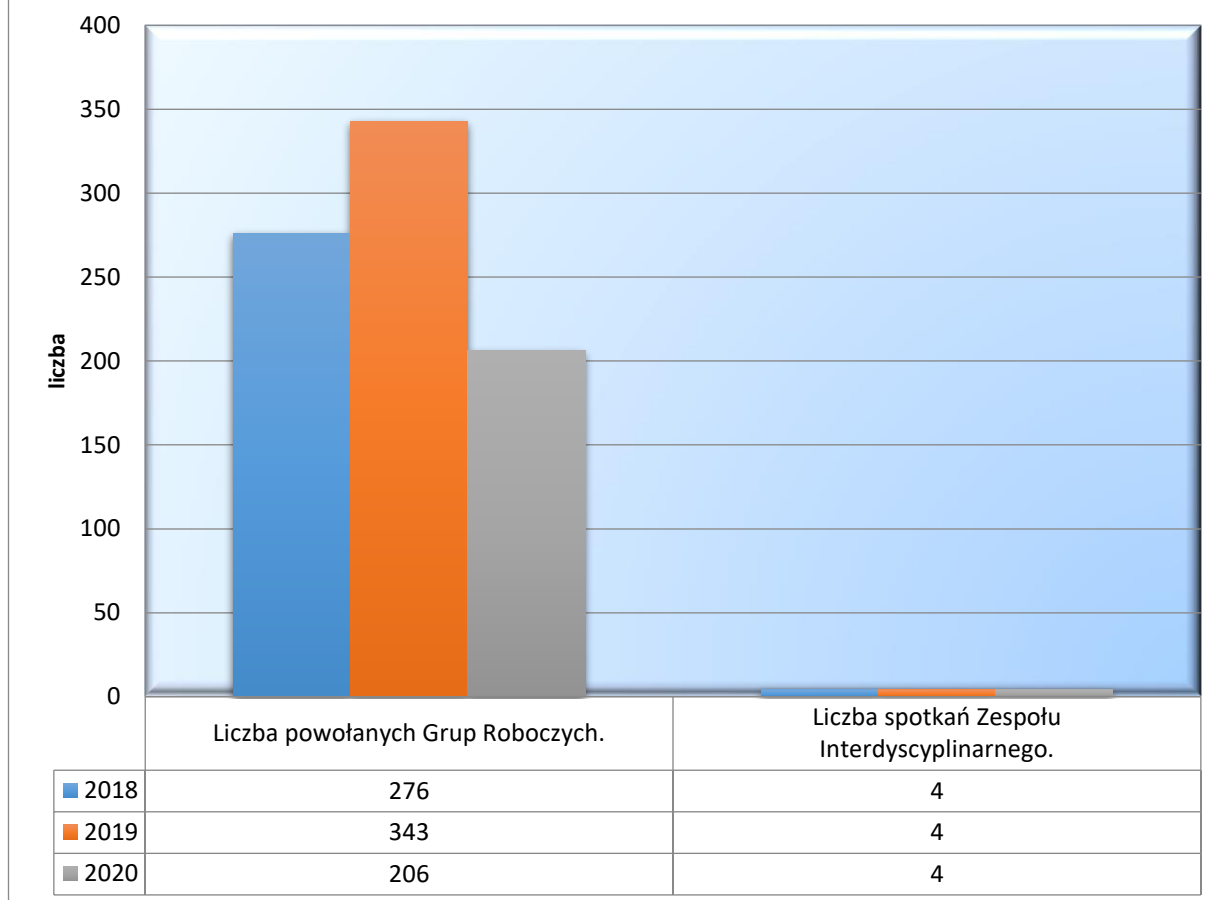

Wykres 9 (Źródło) Dane statystyczne z Zespołu Interdyscyplinarnego w Żywcu.

Liczba osób skierowanych przez grupy robocze Zespołu Interdyscyplinarnego na program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w 2018 roku wynosiła 7 osób, w 2019 roku 6 osób, w 2020 roku 4 osoby.

Liczba osób skierowanych na Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynosiła w 2018 roku 16 osób, w 2019 roku 19 osób, w 2020 roku 16 osób.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY W ŻYWCU

Wykres 10 (Źródło) Dane statystyczne z Zespołu Interdyscyplinarnego w Żywcu.

Liczba powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny grup roboczych w 2018 roku wynosiła 276 grup, w 2019 roku 343 grupy, w 2020 roku 206 grup. Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2018, 2019, 2020 jest taka sama – 4 spotkania w roku, co wynika z przepisu art. 9a ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”.

XI. Harmonogram działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych

Do zadań Zespołu należy przede wszystkim integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z terenu miasta Żywiec w szczególności poprzez:

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizator zadania	Termin realizacji
1.	Systematyczne diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie	☐ zbieranie danych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie ☐ sporządzanie rocznych sprawozdań z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego	<i>MOPS, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY</i>	2022-2025
2.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach uzyskania pomocy	☐ umieszczanie informacji na stronach internetowych ☐ udostępnianie ulotek informacyjnych	<i>URZĄD MIEJSKI, MOPS, SZKOŁY, POLICJA, SĄD, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY,</i>	2022-2025
3.	Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie	☐ prowadzenie pracy socjalnej ☐ wizyty prewencyjne	<i>MOPS, SZKOŁY, POLICJA, SĄD, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY</i>	2022-2025
4.	Prowadzenie działań interwencyjnych wobec osób doświadczających przemocy	☐ wsparcie i motywowanie osób doświadczających przemocy do zmiany swojej sytuacji	<i>ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY PCPR, MOPS</i>	2022-2025
5.	Opracowanie i realizacja indywidualnego planu pomocy	☐ prowadzenie pracy socjalnej ☐ wsparcie i poradnictwo	<i>ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY POLICJA, MOPS</i>	2022-2025
6.	Prowadzenie działań interwencyjnych wobec osób doświadczających przemocy	☐ skierowanie na program korekcyjno – edukacyjny oraz program psychologiczno-terapeutyczny	<i>PCPR, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY</i>	2022-2025

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- ilość spraw prowadzonych w związku z procedurą Niebieskiej Karty,
- ilość spraw dotyczących przemocy wobec dzieci,
- ilość spraw zakończonych w tym:
 - ilość spraw zakończonych z powodu ustania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
 - ilość spraw zakończonych po rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań.

- ilość spraw skierowanych do Prokuratury Rejonowej,
- ilość spraw kierowanych do Sądu Rejonowego,
- liczba osób skierowanych na program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc oraz na program psychologiczno-terapeutyczny,
- liczba osób skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- liczba powoływanych grup roboczych,
- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.

XII. Dane ilościowe dotyczące realizowanych zadań z obszaru szeroko rozumianej profilaktyki na terenie miasta Żywiec:

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Obszar / zarządzanie	2018	2019	2020
1. Ilość grup psychoedukacyjnych z elementami socjoterapii na terenie Gminy Żywiec	17	15	16
w tym: - ilość dzieci i młodzieży	168	157	179
2. Ilość prowadzonych programów profilaktycznych uczących umiejętności społecznych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
W tym: - ilość programów dla dorosłych	-	-	-

Z danych statystycznych podanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żywcu wynika, że ilość grup psychoedukacyjnych z elementami socjoterapii współfinansowanych ze środków MKRPA w roku 2018 wyniosła 17 grup, w 2019 wynosiła 15, natomiast w 2020 roku wynosiła 16 grup. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach psychoedukacyjnych z elementami socjoterapii wynosiła w 2018 roku 168 osób. W 2019 roku zmniejszyła się do 157 osób. W 2020 roku nastąpił wzrost liczby dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach psychoedukacyjnych z elementami socjoterapii do 179 osób. Natomiast w badanym okresie nie były realizowane programy profilaktyczne uczące umiejętności społecznych.

Brak danych dotyczących: ilości programów profilaktycznych uczących umiejętności społecznych skierowanych do dzieci, ilości interwencji wobec rodzin, w których występuje zjawisko przemocy domowej, ilości spraw skierowanych do Prokuratury Rejonowej w związku z występowaniem przemocy domowej, ilości spraw skierowanych do Sądu w związku z występowaniem przemocy domowej z terenu Gminy Żywiec w latach 2018-2020.

Śląska Fundacja Błękitny Krzyż

Rok / zadanie	2018	2019	2020
Pomoc psychologiczna	44	51	51
Pomoc prawna	0	0	0
Pomoc materialna	0	0	0
Pomoc mieszkaniowa	0	0	0

Analizując dane Śląskiej Fundacji Błękitny Krzyż zauważyć można, że ilość porad pomocy psychologicznej udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie z terenu Gminy Żywiec wynosiła w 2018 roku 44 porady. W 2019 i 2020 roku zrealizowano po 51 porad psychologicznych. Natomiast w badanym okresie nie była realizowana pomoc prawna. Nie była udzielana przez Fundację Błękitny Krzyż pomoc materialna. W latach W 2018-2020 nikt z mieszkańców Gminy Żywiec nie był objęty pomocą mieszkaniową Śląskiej Fundacji Błękitny Krzyż.

Placówki oświatowe Miasta Żywca

Ilość spraw z terenu Gminy Żywiec skierowanych do Sądu przez szkoły podstawowe w związku z występowaniem przemocy domowej w 2018 roku wynosiła 0, w 2019 roku 2 sprawy, w 2020 nie skierowano żadnej sprawy. Ilość grup psychoedukacyjnych z elementami socjoterapii prowadzonych przez szkoły podstawowe na terenie Gminy Żywiec wynosiła: w 2018 roku 16 grup. W 2019 roku prowadzono 15 grup. W 2020 roku prowadzono również 16 grup. W ramach działalności tych grup w latach 2013-2015 ilość dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach kształtowała się na poziomie od 20 do 56 dzieci rocznie.

Ilość prowadzonych przez szkoły podstawowe programów profilaktycznych uczących umiejętności społecznych w latach 2018-2020 utrzymywała się na zmiennym poziomie i wynosiła od 1 do 7 programów rocznie. Wszystkie te programy skierowane były wyłącznie do dzieci i młodzieży.

Obszar / zarządzenie	SP 1			SP 2			SP 3		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
1. Ilość spraw skierowanych do Sądu w związku z występowaniem przemocy domowej z terenu Gminy Żywiec	0	0	0	0	1	0	0	0	0
2. Ilość grup psychoedukacyjnych z elementami socjoterapii	2	2	2	2	2	2	3	3	4
w tym: - ilość dzieci i młodzieży	24	20	30	56	33	35	15	30	40
3. Ilość prowadzonych programów profilaktycznych uczących umiejętności społecznych	2	2	2	1	1	1	0	0	0
W tym: - ilość programów dla dzieci i młodzieży	2	2	2	1	1	1	0	0	0
- ilość programów dla dorosłych	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Szkoły podstawowe

Obszar / zarządzenie	SP 5			SP 6			SP 8		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
1. Ilość spraw skierowanych do Sądu w związku z występowaniem przemocy domowej z terenu Gminy Żywiec	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2. Ilość grup psychoedukacyjnych z elementami socjoterapii	2	2	2	3	2	2	2	2	2
w tym: - ilość dzieci i młodzieży	16	15	10	24	15	14	17/19	19/16	18/11
3. Ilość prowadzonych programów profilaktycznych uczących umiejętności społecznych	1	1	0	7	7	7	4	3	3
W tym: - ilość programów dla dzieci i młodzieży	1	1	0	7	7	7	4	3	3
- ilość programów dla dorosłych	0	0	0	4	4	4	0	0	0

Obszar / zarządzenie	SP 9		
	2018	2019	2020
1. Ilość spraw skierowanych do Sądu w związku z występowaniem przemocy domowej z terenu Gminy Żywiec	0	0	0
2. Ilość grup psychoedukacyjnych z elementami socjoterapii	3	2	2
w tym: - ilość dzieci i młodzieży	42	25	31
3. Ilość prowadzonych programów profilaktycznych uczących umiejętności społecznych	0	0	0
W tym: - ilość programów dla dzieci i młodzieży	0	0	0
- ilość programów dla dorosłych	0	0	0

Ilość spraw z terenu Gminy Żywiec skierowanych do Sądu przez szkoły podstawowe w związku z występowaniem przemocy domowej: w 2018 roku - nie skierowano żadnej sprawy do Sądu, natomiast w 2019 roku 1 sprawę. W 2020 roku nie skierowano żadnej sprawy do Sądu. Ilość grup psychoedukacyjnych z elementami socjoterapii prowadzonych przez Szkoły Podstawowe na terenie Gminy Żywiec wynosiła w 2018 roku 8 grup. W 2014 roku wzrosła do 9 grup i utrzymała się na tym samym poziomie w 2015 roku. Ilość dzieci i młodzieży objętych tymi zajęciami wynosiła: w 2013 roku 83 osób, w 2014 roku wzrosła do 90 osób, a w 2015 roku zmalała do 76 osób.

Ilość prowadzonych przez Szkoły Podstawowe programów profilaktycznych uczących umiejętności społecznych wynosiła w 2013 roku 13 programów. W 2014 roku wzrosła do 14 programów i utrzymała się na tym samym poziomie w 2015 roku. Wszystkie te programy skierowane były wyłącznie do dzieci i młodzieży.

Szkoły Podstawowe nie prowadziły w latach 2013-2015 programów profilaktycznych uczących dorosłych umiejętności społecznych.

XIII. Finansowanie Programu

Źródłem finansowania zadań będą środki finansowe z budżetu Miasta oraz środki pozyskiwane z innych źródeł, jak również środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań programu.

XIV. Harmonogram działań Programu – główne zadania

Profilaktyka pierwszorzędowa w obszarze podnoszenie świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie */są to działania skierowane do wszystkich mieszkańców gminy/*.

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizator zadania	Termin realizacji
1.	Systematyczne diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie	☐ zbieranie danych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie ☐ sporządzanie rocznych raportów na temat zjawiska przemocy	<i>MOPS, SZKOŁY, POLICJA, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY</i>	2022 - 2025
2.	Profilaktyka i edukacja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowana do mieszkańców miasta Żywiec	☐ organizowanie i udział w kampaniach społecznych, konferencjach ☐ udostępnianie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy (plakaty, ulotki, broszury). ☐ koordynowanie i organizowanie szkolenia dla wybranych grup społecznych/ nauczyciele, pracownicy socjalni, rodzice np. /szkoła dla wychowawców/ ☐ podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy	<i>URZĄD MIASTA, MOPS, SZKOŁY, POLICJA, SĄD, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY</i>	2022 - 2025
3.	Promowanie zachowań prospołecznych wśród dzieci i młodzieży	☐ opracowanie i realizacja zajęć psychoedukacyjnych uczących umiejętności społecznych ☐ opracowanie i realizacja programów profilaktycznych	<i>URZĄD MIASTA, MOPS, SZKOŁY, POLICJA, SĄD, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY,</i>	2022 - 2025

		<p>w zakresie przeciwdziałania przemocy/ np. Spójrz inaczej na agresję, i inne/</p> <p>☐ organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego (działalność świetlic, klubów itp.</p>		
4.	Edukacja osób dorosłych (rodziców, opiekunów)	<p>☐ organizowanie warsztatów umiejętności rodzicielskich, w tym programu np., „Szkoła dla rodziców” i inne.</p> <p>☐ popularyzacja i zwiększenie dostępności do poradnictwa indywidualnego i grupowego</p> <p>☐ realizacja programów psychoedukacyjnych na temat przemocy w rodzinie</p>	<p>URZĄD MIASTA, MOPS, SZKOŁY, POLICJA, SĄD, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY,</p>	2022 - 2025

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- dane ze statystyk lub innych badań o charakterze socjologicznym (ilościowym i jakościowym) pozwalających na ocenę występowania zjawiska przemocy,
- liczba dzieci i młodzieży objętych edukacją, zajęciami profilaktycznymi i alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego,
- liczba osób dorosłych objętych działaniami edukacyjnymi, poradnictwem i programami profilaktycznymi, warsztatami szkoleniowymi,
- liczba osób objętych innymi formami z obszaru profilaktyki pierwszorzędowej.

Profilaktyka drugorzędowa - zwiększenie skuteczności ochrony osób zagrożonych występowaniem przemocy, zwiększenie dostępności zróżnicowanych form pomocy /działania skierowane do grupy zagrożonej przemocą, zaniedbaniem/.

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizator zadania	Termin realizacji
1.	Organizowanie i prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży	<p>☐ zwiększenie dostępności do udziału w zajęciach, szczególnie dzieci ze środowisk zagrożonych przemocą i zaniedbaniem</p>	<p>URZĄD MIASTA, MOPS, SZKOŁY, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY,</p>	2022- 2025

2.	Prowadzenie poradnictwa indywidualnego i grupowego	☐ popularyzacja poradnictwa i wczesnej interwencji wobec osób zagrożonych przemocą lub zaniedbaniem	<i>MOPS, POLICJA, SĄD, PROKURATURA, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY</i>	2022 - 2025
3.	Organizowanie grup wsparcia dla osób zagrożonych występowaniem przemocy	☐ realizacja programów psychoedukacyjnych skierowane na kształtowanie umiejętności związanych z radzeniem sobie w sytuacjach trudnych bez stosowania przemocy ☐ organizowanie warsztatów, treningów uczących zatrzymania zjawiska przemocy lub umożliwienie wycofania się z zachowań przemocowych	<i>MOPS, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY,</i>	2022 - 2025
4.	Prowadzenie interwencji kryzysowej indywidualnej, grupowej, telefonicznej dla osób doświadczających sytuacji kryzysowych	☐ popularyzacja i zwiększenie dostępności do korzystania z telefonu zaufania, interwencji kryzysowej indywidualnej i grupowej	<i>MOPS, SZKOŁY, POLICJA, SĄD, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY</i>	2022 - 2025

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba dzieci i młodzieży objętej działaniami zajęć psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych i innych form alternatywnych,
- liczba osób dorosłych i dzieci objętych poradnictwem (indywidualnym i grupowym),
- liczba osób objętych wsparciem w związku z zagrożeniem występowania przemocy,
- liczba interwencji kryzysowych telefonicznych, indywidualnych, rodzinnych i grupowych w związku z zagrożeniem występowania przemocy.

Profilaktyka trzeciorzędowa - przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu dysfunkcji i degradacji społecznej, ukazanie szansy na powrót do normalnego /funkcjonalnego/ życia w rodzinie, ochrona innych (dzieci, młodzieży, rodziny) przed skutkami działań przemocowych.

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizator zadania	Termin realizacji
1.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy profesjonalnej pomocy materialno-bytowej, psychologicznej, socjalnej, bezpieczeństwa i wsparcia.	<ul style="list-style-type: none"> ☐ kierowanie i zapewnienie miejsca dla osób doświadczających przemocy domowej w ośrodkach wsparcia ☐ kierowanie osób doświadczających przemocy domowej do ośrodka interwencji kryzysowej ☐ objęcie działaniami pracy socjalnej osób doświadczających przemocy domowej ☐ popularyzacja specjalistycznego poradnictwa i terapii psychologicznej wobec osób doświadczających przemocy lub zaniedbania ☐ tworzenie grup terapeutycznych dla młodzieży i osób dorosłych doświadczających przemocy domowej ☐ prowadzenie i rozwój specjalistycznego poradnictwa dla osób doświadczających przemocy domowej. ☐ współpraca z instytucjami celem systemowej pomocy rodzinie 	<i>MOPS, POLICJA, SĄD, PROKURATURA, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY, PCPR</i>	2022 - 2025
2.	Prowadzenie działań interwencyjnych, edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc	<ul style="list-style-type: none"> ☐ motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, i innych form pomocy 	<i>MOPS, PCPR, PZP, OLU,</i>	2022 - 2025

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób doświadczających przemocy domowej skierowanych do ośrodka wsparcia,
- liczba osób doświadczających przemocy domowej skierowanych do ośrodka interwencji kryzysowej,
- liczba rodzin objętych działaniami pracownika socjalnego w związku z występowaniem przemocy domowej,
- liczba osób dorosłych i dzieci objętych specjalistycznym poradnictwem (indywidualnym i grupowym),
- liczba osób objętych pomocą psychologiczną, terapeutyczną w związku z występowaniem przemocy,
- liczba osób stosujących przemoc objętych działaniami motywacyjnymi.

XV. Przewidywane efekty Programu

1. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej.
2. Zmiana świadomości społecznej dotyczącej przemocy przyczyniająca się do zmiany postaw społeczności lokalnej na temat przeciwdziałania przemocy.
3. Zwiększenie dostępności, informacji i wiedzy dla osób dotkniętych przemocą domową.
4. Zwiększenie skuteczności działań pomocowych: pomocy psychologicznej, socjalnej, prawnej, pedagogicznej, terapeutycznej wobec osób uwikłanych w przemoc domową.

XVI. Bibliografia

- Pospiszył I. *Przemoc w rodzinie*. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne. Warszawa 1994.
- Kubacka – Jasiecka D., Lipowska-Teutsch A. *Wobec Przemocy*. Towarzystwo Interwencji Kryzysowej. Kraków 1997.
- Kmiecik-Baran K. *Przemoc wobec dzieci - diagnoza i interwencja*. [w:] Papież J., Płukis A. (red.). *Przemoc dzieci i młodzieży. W perspektywie polskiej transformacji ustrojowej*. Toruń 1998.
- Herman J. *Przemoc uraz psychiczny i powrót do równowagi*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Gdańsk 2000.
- Browne K., Herbert M. *Zapobieganie przemocy w rodzinie*. PARPA. Warszawa 1999.
- Dudek B. *Zaburzenie po stresie traumatycznym*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Gdańsk 2003.
- Lockley P. *Praca grup wsparcia z rodziną*. Karan. Warszawa 2003.
- Ackerman R. Pickering S. *Zanim będzie za późno*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. 2002.
- Mellibruda J. red. *O przemocy domowej*. PARPA. Warszawa 1998.
- Corey G. *Zasady i techniki grupowej pomocy psychologicznej*. Instytut Psychologii Zdrowia i Trzeźwości. Warszawa 1995.
- Zimbardo, P. *Psychologia i życie*. PWN. Warszawa 1995.
- Skrzydło. W. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – komentarz*. Zakamycze 1999.
- Sztander, W. *Na czym polega pomaganie ofiarom Przemocy*. Niebieska Linia 5/99. 1999.
- Wójcik, M. *W kręgu przemocy*. Remedium 2/03. 2003.
- Mellibruda, J. *Oblicza przemocy*. Warszawa 1993.